Název:	**Práce s konfliktem pomocí Trojúhelníků konfliktu**
Typ aktivity:	společná analýza, skupinová diskuze
Cíle:	• Vyzkoušet si nástroj Trojúhelníky konfliktu na konkrétní konfliktní situaci. • Rozlišit pozice, zájmy a potřeby jednotlivých stran. • Hledat možnosti řešení, které reagují na potřeby zúčastněných. • Reflektovat, jaké podmínky a podpůrné mechanismy kolektiv potřebuje pro řešení konfliktů.
Čas:	65+ minut
Pomůcky:	• vytištěný pracovní list, tužka a papír na poznámky • flipchart a fix na flipchart, případně alternativní pomůcky na zapisování společné diskuze
Posloupnost:	Před touto aktivitou doporučujeme nejdříve začít aktivitou s názvem ***Rozpoznávání potřeb v kolektivu***.
Doporučení:	• Určete jednoho či více lidí, kdo provedou skupinu touto aktivitou. • Pokud jsou v kolektivu určité konflikty ještě živé, doporučujeme vést tuto aktivitu s externí facilitací či supervizí. • Diskuzi doporučujeme zaznamenávat na flipchart a k poznámkám se vrátit při domlouvání případných změn ve fungování kolektivu. Na webu www.prirucka.safespacekolektiv.cz/aktivity najdete podrobnější doporučení v dokumentu s názvem *Doporučení k vedení aktivit*.

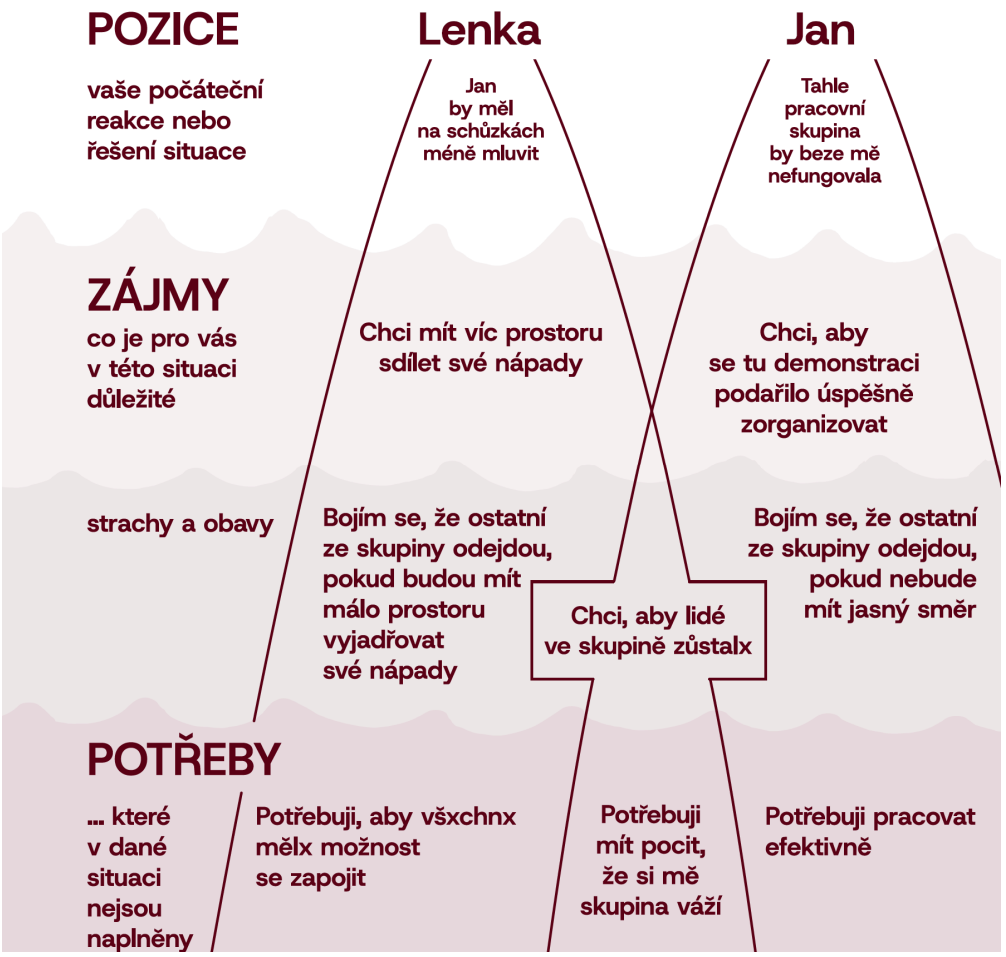
Popis:
Tato aktivita slouží k praktickému vyzkoušení nástroje Trojúhelníky konfliktu (Conflict Triangles). Předtím než si tento nástroj popíšeme blíže, si připomeneme, co je vlastně konflikt.

📌**CO BY MĚLO ZAZNÍT**

Co je konflikt? *U konfliktu si typicky představíme střet dvou osob, kdy každá z nich chce něco jiného. Podle teorie nenásilné komunikace ale u konfliktů nejde nutně o odlišnost toho, co lidé chtějí (respektive potřebují), ale o odlišnost strategií, kterými se k tomu snaží dojít. Konflikt by tak šlo definovat jako* ***situaci, kdy se střetávají různé strategie k uspokojování vlastních potřeb*** *(např. potřeba respektu, uznání či ocenění).*

Nástroj ***Conflict Triangles*** (v překladu Trojúhelníky konfliktu, jinak také *Conflict Iceberg*, neboli Ledovec konfliktu) pomáhá společně rozebrat, co jednotlivé strany požadují, proč je to pro ně důležité a jaké potřeby se za jejich postoji skrývají.

V rámci cvičení s pomůckou Trojúhelníky konfliktu identifikujeme viditelnou část konfliktu – pozice zúčastněných osob. To je ale jen malá část příběhu. Proto postupujeme hlouběji a zaměřujeme se také na to, jaké jsou v rámci konfliktu jejich zájmy a pod nimi jejich nenaplněné potřeby. To může otevřít další možnosti řešení, které lépe zohledňují potřeby jednotlivých stran a nejsou omezené pouze na kompromis mezi jejich původními požadavky. Viz příklad znázorněný níže:

Pozn.: Převzato z Working with Conflict in Our Groups: A Guide for Grassroots Activists (str. 13) z roku 2013 od organizace Seeds for Change.

Krok 1: Výběr konfliktu, se kterým budete pracovat
(10 minut)

👉 Každx si nejprve krátce promyslete konfliktní situaci, kterou by bylo možné pro cvičení použít. Mělo by se jednat o takovou konfliktní situaci, jejíž použití je pro vás i ostatní bezpečné. Může jít o starší konflikt nebo nedávný konflikt, který už je uzavřený.
(5 minut)

Při výběru zvažte:

- *Je vhodná chvíle o této situaci společně mluvit a mají na to zúčastněnx lidé dostatečnou kapacitu?*
- *Jaká je povaha konfliktu – jedná se o konflikt osobní povahy? Pokud ano, jsou osoby, kterých se konflikt týká, přítomné v této aktivitě a souhlasí s výběrem daného konfliktu?*
- *Může být výběr zvolené konfliktní situace z nějakého jiného důvodu citlivý?*

👉 Vyberte ve skupině jeden konflikt, na kterém budete nástroj Trojúhelníky konfliktu společně zkoušet. Na výběru by se ideálně mělx shodnout všxchnx ze skupiny. O výběru můžete rozhodnout anonymně, například hlasováním se zavřenýma očima či jinak.

Je také možné využít následující modelový příklad:
(5 minut)

> *Kolektiv dostane nabídku značné finanční podpory od větší instituce (financované z příspěvků různých velkých firem) na projekt, který je pro kolektiv důležitý. Díky penězům by se mohl zaplatit pronájem prostor, odměny za vystoupení spolupracujících lidí, tlumočení a část práce lidí uvnitř kolektivu. Podmínkou podpory je ale uvedení instituce mezi partnery projektu na všech propagačních materiálech týkajících se projektu.*
>
> *Eva je pro přijetí podpory. Má pocit, že současné fungování stojí na příliš velkém množství neplacené práce a že financování projektu umožní jeho dlouhodobější udržitelnost. Financování by podle ní umožnilo část práce zaplatit a zapojit také lidi, kdo si nemohou dovolit věnovat kolektivu tolik času bez odměny. Eva si myslí, že hledání jiných alternativ financování ve srovnatelné výši by bylo velice náročné a obnášelo by to spoustu další (neplacené) práce.*

Sam je naopak proti. Obává se, že spolupráce s institucí omezí nezávislost kolektivu a může postupně ovlivňovat, jaká témata kolektiv otevírá nebo jakým způsobem o nich mluví. Obává se také, že kolektiv tím, že přijímá finance od instituce, může být veřejností vnímán, že souhlasí s činností velkých firem, které instituci financují. Prosazuje proto, aby kolektiv podporu odmítl a hledal jiné zdroje financování, například prostřednictvím veřejné sbírky nebo benefiční akce.

Krok 2: Rozbor konfliktu pomocí Trojúhelníků konfliktu (30 minut)

👉 Ve skupině zanalyzujte zvolený konflikt prostřednictvím nástroje Trojúhelníky konfliktu. Společně postupujte dle níže uvedených otázek. Pro každou ze stran konfliktu postupně zaznamenávejte její pozici, zájmy a potřeby. Jednotlivé strany můžete zakreslit do samostatných trojúhelníků vedle sebe, abyste je mohlx následně porovnat (viz obrázek výše).

A. Pozice: *Co jednotlivé strany říkají, že chtějí / co požadují?*

B. Zájmy: *Čeho se snaží dosáhnout nebo čemu se snaží zabránit?*

C. Potřeby: *Jaké potřeby jednotlivých stran mohou být v konfliktu nenaplněné?*

Inspiraci ohledně různých potřeb najdete například v těchto zdrojích:

- *Kartičky pocitů a potřeb: www.nenasilnakomunikace.org/stahnete-si-cviceni-s-kartickami-potreb-a-pocitu*
- *Kolo potřeb a pocitů: www.mosaiceyecollective.com/freeart*

Pokud mluvíte o potřebách jiné osoby a tato osoba není přítomná, zacházejte s nimi jako s hypotézou, ne jako s faktem.

D. Styčné plochy: *V čem se zájmy nebo potřeby jednotlivých stran překrývají? Které z nich je možné naplňovat současně?*

E. Možnosti dalšího postupu: *Jaké další postupy by mohly co nejlépe zohlednit potřeby stran, aniž bychom hledalx pouze kompromis mezi jejich původními pozicemi?*

Krok 3: Reflexe řešení konfliktů v našem kolektivu

(20 minut)

👉 Na základě zkušenosti s předchozím cvičením se nyní zamyslete nad tím, co vám při řešení konfliktů v kolektivu funguje a co byste případně chtělx změnit. Pro ty účely ve skupině diskutujte následující otázky (můžete vybrat jen ty nejrelevantnější):

- ***Jaké pro nás cvičení v předchozím kroku bylo?***
- ***Je něco, co jsme si díky cvičení s Trojúhelníky konfliktu uvědomilx?***
- ***Jak by nám tento nástroj mohl pomoci při řešení konfliktních situací v budoucnu?***

👉 Pokud z aktivity vyplynuly návrhy pro fungování celého kolektivu, sdílejte je následně společně a domluvte se, zda a jak s nimi chcete dále pracovat.

Krok 4: Uzavření
(5 minut)

👉 Tuto část lze dělat individuálně anebo v párech.

👉 Odpovězte si na následující otázku:

Co si z tohoto cvičení odnáším?